p culpā vł ſaltē triſtatur de pec
cato qđ cōmiſit i vita ſua in q̄
nūc ſine remiſſiōe dimiſſus ē.
ꝛ derelict⁹ non q̄dē triſtatur
de hoc. vel de hoc ſm ſe. qꝛ tał
ē p̄uacō boī, moraƚ. ſ; qꝛ demei
tū reſpcū pene dāni. Tercius
vermis ē ſm Alb. ſup miſſam
de bono a ſeipō obmiſſo q̄d ſi
feciſſ;: miora mala ſuſtineret
Et ſm Alb. ibidē hij tres ver
mes nūq̄ ꝑpetue creſcēt nec de
creſcēt qꝛ ſūt de p̄teito. ꝛ de ne
ceſſario. Q̄rt⁹ vermis ē ſm eū
dē de malo cui⁹ ipē potuit eſſe
cā ut fiet i alio. ꝛ ille vermis
creſc; ꝛ mitigabitur. Si ei p
malū ſuū cā ē mali in alio: toti
ēs creſcit vermis: q̄ciēs creſcit
ꝛ dilatatur malū illđ in alios
quos inuoluit. Et in hoc ſenſu
dicit Ambro. q̄ ignoātur pe
na arrij qꝛ neſcitur q̄t errore
eiꝰ ſint ſƀūtēdi. Si aūt cā
fuit ut bonū fieret: to ciēs decre
ſcit vermis quo ciēs bonū illud
mł̄tiplicabitur. hec Alb. Q̄nt⁹
vermis ut di. tho. vbi p̄⁹ ē cor
poraƚ quodmō. pōt etiā iq̄t di
ci q̄ p vermē ſp̄ualē caro affli
getur ſm q̄ paſſiōes aīe redū
dāt in corp⁹ ꝛ h̄ ꝛ i futuro vñ
Eccā. vij. vindicta carniſ impij
ignis ꝛ vermis. ¶ Capitulū
q̄rtū de pēa dānatoꝝ

De tercō p̄ncipali vic;
de pena dānatorum re
ſpectu ſupioꝝ Notandū q̄ ta
lis in gn̄e triplex eſt. Prima ē
ſƀtractio celeſtis ſolacij hoim
beatoꝝ ꝛ angeloꝝ ꝛ alligacō
ad carcerē inferni in ſocietatē
pcōꝝ ꝛ demonū. Secūda ē p̄
uacō triū dotū aīe et adeptio
ipīs oppoſitoꝝ. Tercia ē certi
tudo de interminabilitate oīm
p̄ſtatꝝ pēaꝝ ꝛ de redēpcōe de
ſpacō. ¶ Prima inq̄ pēa ē ſep a
tuplex Prima ē q̄ pallacō ame
niſſimū celi p̄uabūtur qđ ē pa
tria omi rōnali creature deſide
rabiliſſima. Sicut cētrū terre
g̃uib⁹. ita aīe cētrū eſt celum
Secūda ē q̄ infernali loco ig
neo ꝑpetue ꝯtemplādo alliga
būtur. vñ math. xxv. Ite ma
ledicti in ignē eternū. Tercia
eſt p̄uacō natuālis ſocietatis
ad btōs hoīes a q̄b⁹ tot gau
dia deberēt recipe. q̄t ſūt bti ho
mines. Q̄rta eſt adepcō ſocieta
tis dānatoꝝ hoim. de quib⁹
tn̄to plura triſtia recipient q̄
to plures dānati exiſtūt. Q̄ui
ta eſt p̄uacō ſocietatis āgelice
nature. q̄ ꝓpiqua eſt nr̄e aīe.
de q̄ꝝ āgeloꝝ ſocietate gau
dere poſſent. ſic hoim de ſocie
tate. Sexta ē introit⁹ ad ſocie
tatē demonū infinitoꝝ quodā
mō a q̄b⁹ etiā tot mala recipi
ent quot ſunt deformiſſimi de
mōes. Septia ē ſocietas peſſi
mi demōis ꝛ turpiſſimi lucifi

que oĩa nõntur ibi in verb xpi·
Qui patus ē dyabolo· ⁊ āgelis
b eius· ¶ Secūda pena ē puacō
triū dotū aīe ⁊ adeptiō oppoito
rū ei⁹· Aīa eñ btōꝝ hēbit pmo
visionē dei claram q̄ decoratur i
tellcūs in mun⁹ fidei hic habi
te· Secūdo ɔphensionē dei· q̄ p
fitietur memoria in mun⁹ ſpei·
Tercō fruicōem dei delectabiliſ
ſimam· qua quietabitur volun
tas in mun⁹ caritatis vie ut do
cet Tho· in· iiij· di· xlix· Sic ani
ma dānati ⁊ penas ediuerſo hē
bit· quaꝝ quelibꝫ quodāmodo
in infinitum excedet oēs preno
minatas penas gehēne ut dic·
Cris· de repacōne lapſi Sicut
creator excedit creaturā· Quia
obiecta triū dotum ſunt Infini
tum· veꝝ· ens· ⁊ bonū· ergo op
poſita ſūt falſiſſimū miſerrimū
⁊ peſſimū Sicut igitur deus de
lectabiliſſimū ⁊ ſūmū bonū ob
iectū ē beatis Ita dyabol⁹ ſcꝫ ſa
than ē ſūmum ⁊ terribiliſſimū
obiectū damnatis· Cuius eñ
obiectū eſt optimū eius oppo
ſitū ē peſſimū· Prima igitur pe
na eſt priuacō viſionis beatifi
ce ⁊ omniū ibi factibiliū que vi
diſſꝫ ſi nō in mortali defunctus
eſſꝫ· Racōne huius puacōnis i
tellectus ppetuā ſitim naturalē
pacietur. aīma dānata· Quia
ſm phm· i· metha· Oīs homo
naturaliter ſcire deſiderat· ⁊ p

ut cōmentator auerrois expoit
nō quietatur intellectus niſi ſu
mum verū fueit adeptus· hac ſi
ti aīma non corpus diuitis i in
ferno ſitiebat cum ait Mitte la
zarū ut intingat extremū digi
ti ⁊c· Secūda pēa correſpōdēs
igratitudini fidei ē viſio ppetua
oīm demonū ⁊ animaꝝ turpiſ
ſimaꝝ pſerti peſſimi demōis· de
quo math· xxv· q̄ patus ē dya
bolo ⁊ angelis eius: ⁊ ſic pūie
tur intellectus acerbiſſiē· Qua
lis aūt ſit peſſimi demonis faci
es hanc deſcribit Job· xl· ſub ſi
militudine dicēs· Sternutacō
eius ſplēdor ignis. ⁊ oculi ei⁹
ſic palpebre diluculi de ore ei⁹
lampades pcedunt ſicut tede
ignis accenſe de naribus eius
procedit fumus ſic olle ſuccen
ſe atqꝫ feruentis Anhelitus ei⁹
prunas ardere facit· ⁊ flāma de
eius ore egreditur· In collo ei⁹
morabitur formido· ⁊ faciē ei⁹
pcedit egeſtas Sup quo Alb·
vbi ſup Sternutacō dyaboli ē
peſſim⁹ conat⁹ malignādi· ſplē
dor ignis dr nō a claritate ſꝫ a
terribilitate ⁊ cremacōe Oculi
ei⁹ tremebūdi· vbi intelligitur
furia demōis ſic irratis· Os au
tem quo loquitur ad animam
emittit lāpades· quia incendit
animas ⁊ cogitacōes in malū·
de naribus ei⁹ id ē a capite vn
pcedere debet diſcrecō pcedit

ſum⁹ demẽtis cõcupie ⁊ furoꝛe
irracõnalis Altitus iniq̃ volũta
tis prunas ardẽ facit idẽ im
pios igne infernali ſuccẽſos·
Collũ ei⁹ ẽ ceruico ſa ſupbia ip
ſi⁹ in q̃ ẽ foꝛmido· q꞉ pl⁹ audet
ſupba temeitas q̃ꝫ poſſit exple
re ⁊ egeſtas oĩs boni p̃cedꝫ fa
ciẽ ei⁹ Tertia pena ẽ puacõ ſũ
me pfectiõis dĩne ⁊ eciã amici
tie quã tñ oĩs aĩa deſideãt na
turaliter· q꞉ a deo p̃mo pceſſit
vñ prio Ethi· Oĩa bonũ appe
tũt ergo optimũ maxie Et pri
mo cõfeſſ. Aug⁹. Feciſti nos
dñe ad te ⁊ inq̃etũ ẽ coꝛ nrm
donec reqeſcat in te· Erũt ei in
ſumma diſtãtia a celo· btĩs ⁊
deo· quoꝝ adepcõez nunq̃ꝫ ha
bebũt Rrta pena ẽ adepcõ ſum
me miſerie· intus ⁊ extr̃· ſup̃ ⁊
ĩfra· a dextris ⁊ a ſiniſtris· añ
⁊ retro· ut ſic̃ diligẽtibꝫ deum
oĩa in bonũ coopabuntur Ita
deũ odiẽtibꝫ oĩa coopentur in
malũ coꝛrñdẽs ſpũi· quã in cre
aturas deo poſtergato poſue
rũt ⁊ ſic meoꝛia dãnatoꝝ erit
miſerrima Rnta pena loco frui
cõis delcãbilis btoꝝ eẽt in dã
natis triſtitia ⁊ doloꝛ oĩa pre
c fata oñs· // Tertia pñcipalis
pena cõplẽs omnẽ miſeriã eſt
certitudo de ꝑpetuitate penaꝝ
oĩm ſupdictaꝝ xp̃o dicente·
Ite in ignẽ eternũ· Et in ſimbo
lo· q̃ vero mala egerũt ibũt in
ignẽ eternũ· Et hec eſt fides ca
tholica quã ñ quiſqꝫ integre
firmit̃ ⁊ inuiolabiliter credide
rit ſalu⁹ eẽ nõ poterit· Et ſicut
ẽm Aug⁹· nõ eẽt pfecte q̃s be
atus deũ clare vidẽs ⁊ eo fru
ens niſi eſſꝫ de ꝑpetuitate iſto
rũ certus Sic ſuo mõ etiã cer
titudo de nulla redẽpcõe ↄplet
miſeriã dãnatoꝝ· Et põt dici
triſtitia abſoꝛptia ẽm ſco. ſup
·iiij·carẽtia btitudinis· Quia
ei⁹ deſideriũ maxie ſpeãliter in
eſt nature ⁊ ſpeãliter nature ſi
bi ſine freno iuſtitie derelicte·
Eiuſdẽ eni btitudinis ꝑpetua
carẽtia pcepta ↄtriſtat totum
abſoꝛbẽdo· hec ille· ¶ Dubita b
tur cir̃ p̃miſſa vtꝝ ↄſideracõ pe
narũ inferni pl⁹ moueat ad di
mittẽdũ peccata ⁊ ẽuãda mã
data q̃ꝫ ↄſideracõ gaudioꝝ ce
li ſꝫ· ẽm magiſtꝝ Heri· de haſ
ſia ſup gene· diſtiguẽdo Sũt
eni tria genera hoim· Quidã
carnales ⁊ mũdani· Alij ſunt
ſenſuales ⁊ impfecti Tercij ve
ro ſunt ſpũales ⁊ pfecti De pri
mis ergo dicẽdũ q꞉ mũdanos
⁊ carnales fidẽ habẽtes plus
mouẽt pene inferni q̃ꝫ gaudia
celi· q꞉ ·i· Cor· ij· Aialis hõ non
ſapit ea q̃ dei ſunt· pmo talibꝫ
guſtũ ĩfectũ hñtibꝫ ſpũalia de
ſipiũt vſqꝫ ad nauſeã. Prios
etiã pl⁹ mouꝫ ↄminacõ pñtis
ſeculi q̃ꝫ futuri. q꞉ pene pñtis

ſeculi ſunt ꝯmunit̃ ꝑ expiẽtia; note. ſimilit̃ ⁊ bõ priuata ſunt auide amata. De ſcđis dicẽdũ ꝙ ꝑmiſſio bonoꝝ tpaliũ plus monz ipſcõs ꝙ̃ ꝑmiſſio celeſtium ⁊ ſpũaliũ quã ob cauſaz in veteri teſtamẽto vbi nullus celũ int̃uit. qñ lex ipſcã fuit de9 ꝑmiſit tpalia ⁊ cõminatus eſt penas graues trãſgreſſoribus ſ₃ i nouo teſtamẽto ↄ̃triũ xp̃s fecit. laudãdo pauptatẽ ⁊ nemini nẽ occidẽdo. q2 lex ẽ caritatis pfecte. Tñ ſic ſm aug9. i veteri teſtamento pauci erant pfecti. ⁊ pro tñto ad nouũ teſtamentũ ptinebãt q̃ ei9 legẽ in pauptate ſeruauert̃. Ita hodie in nouo teſtamento. multi ſunt ad vetus teſtamẽtum ptinentes moꝛib; quos plus moueret ad dei ſeruanda mãdata ꝑmiſſio pñciũ tpaliũ ꝙ̃ futuroꝝ. ⁊ ſimiliter ↄminacõ peñaꝝ ciuiliũ. ſ₃ hec xp̃s nec dare ẽ nec ꝑmittere voluit q2 ob tale; reſpectũ mandata iplere: non eſſ₃ ſalutare multũ. Sed tunc eſt ſalubre. quando ob dei bonitatẽ pñcipalit̃ p̃cepta buam9. De terciis dicẽdũ ꝙ ut plurimũ ſalubrius mouz iuſtos ⁊ pfcõs meditacio gaudioꝝ celi ꝙ̃ meditacõ peñaꝝ inferni lic; vtraq; ſalubrit̃ moueat. Primũ pat; q2 ↄſideracõ benefi cioꝝ excellenciũ ⁊ pncipaliũ ẽ efficacioꝛ i cauſãdo amoꝛẽ dei intuitu ſue bonitatis preciſe ꝙ̃ ſit cõſideratio bñficioꝝ minus pñcipaliũ. Secũdũ pt; q2 ↄtẽplacõ peñarũ inferni facit bonos ⁊ iuſtos ferri in deũ p dilcõem inq̃ꝙ̃tũ ſumme iuſt9 ẽ. Sic meditacõ gaudioꝝ celi facit ipm amari inq̃ꝙ̃tum ſũme pi9 ẽ liberalis ⁊ bon9. Sz aũt notant̃ ut plurimũ. q2 conſideracõ peñarũ põt etiã habei cũ motiõ maxie dei bonitatis. Ipe em̃ tanq̃ piiſſim9 pat̃ maxime nos diligens peñas inferni idcirco inſtituit. ut ab eo ꝑfugi ipſ̃ inſpectis et vndiq; male ſuſcepti ad eũ redeã9 ⁊ ſic habent pene iferni racõe; maximi beneficii ⁊ per ↄſequẽs caritatiue mouere ad deum.

Capitulũ Quintum.

DOſtremo de pmio buãtiũ decalogum. Tercius tractatus erit vic; de a
gaudiis future btitudis. de quibus tria etiã ſũt vidẽda. Primo de gaudiis exterioꝛib; quinq; ſenſuũ. Secũdo de interioꝛib;. Tercio de ſupioꝛib9. Exterioꝛa ſunt igne. xiiii. ſc;. Celi collocacõ. mũdi renouacõ. quinq; ſenſuũ actuacio. dotiũ q̃tuoꝛ corpis ⁊ triũ anime collacõ. aureolarum et fructuum dacõ. beatoꝛum aſſociatio. ⁊ criſti humanitatis ſenſacio.
b ¶ Primũ ẽ celi collocacio Eſt autẽ celum i quo collocantur beati ſm doctores i ſecũdo